ARREST VAN HET HOF
VAN 19 OKTOBER 1982 [1]

# SA Roquette Frères
# tegen Raad van de Europese Gemeenschappen

„Isoglucose — produktiequota"

**Zaak 179/80**

Samenvatting

*Beroep tot nietigverklaring — Beroep tegen verordening die hangende desbetreffend geding is bekrachtigd door nieuwe verordening — Verwerping van inmiddels tegen nieuwe verordening ingesteld beroep — Voortzetting geding tegen bekrachtigde verordening zonder voorwerp geraakt — Geen beslissing nodig*

*(EEG-Verdrag, artikel 173)*

In zaak 179/80,

SA ROQUETTE FRÈRES, gevestigd te Lestrem (Pas-de-Calais), vertegenwoordigd door haar adjunct-directeur G. Rousseaux, bijgestaan door M. Veroone (Maatschap Veroone, Frevria, Letartre, Paillusseau, Hoste, Dutat), advocaat te Rijsel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van J. Loesch, advocaat aldaar, rue Goethe 2,

verzoekster,

1 — Procestaal: Frans.

tegen

RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, vertegenwoordigd door D. Vignes, directeur van de juridische dienst, bijgestaan door A. Brautigam, administrateur van die dienst, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij D. Fontein, directeur juridische zaken van de Europese Investeringsbank,

verweerder,

en

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur P. Gilsdorf als gemachtigde, bijgestaan door J. Delmoly, lid van haar juridische dienst, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij haar juridisch adviseur M. Cervino, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

interveniënte,

betreffende een beroep tot nietigverklaring van verordening nr. 1592/80 van de Raad van 24 juni 1980 houdende toepassing van de regelingen inzake de produktiequota in de sectoren suiker en isoglucose voor de periode van 1 juli 1980 tot en met 30 juni 1981 (PB L 160 van 1980, blz. 12), voor zover deze verordening de regeling inzake produktiequota voor isoglucose verlengt, die is vervat in verordening nr. 1111/77 van de Raad van 17 mei 1977 tot vaststelling van de gemeenschappelijke bepalingen voor isoglucose (PB L 134 van 1977, blz. 4), zoals gewijzigd,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: J. Mertens de Wilmars, president, A. O'Keeffe, U. Everling en A. Chloros, kamerpresidenten, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans en O. Due, rechters,

advocaat-generaal: G. Reischl
griffier: P. Heim

het navolgende

# ARREST

## De feiten

De feiten, het procesverloop en de conclusie, middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

*A — Voorgeschiedenis*

1. Bij wege van prejudiciële beslissing heeft het Hof van Justitie in het arrest, op 25 oktober 1978 gewezen in de gevoegde zaken 103 en 145/77 (Royal Scholten-Honig (Holdings) Ltd en Tunnel Refineries Ltd, Jurispr. 1978, blz. 2037) uitgesproken dat verordening nr. 1111/77 van de Raad van 17 mei 1977 tot vaststelling van de gemeenschappelijke bepalingen voor isoglucose (PB L 134 van 1977, blz. 4) ongeldig was, voor zover bij de artikelen 8 en 9 dier verordening voor het tijdvak overeenkomende met het suikerverkoopseizoen 1977-1978, de produktie van isoglucose was belast met een heffing van vijf rekeneenheden per 100 kg droge stof. Het Hof verklaarde het bij genoemde artikelen ingevoerde stelsel strijdig met het algemene gelijkheidsbeginsel (in casu tussen de producenten van suiker en de producenten van isoglucose), doch liet de Raad de bevoegdheid alle nuttige, met het gemeenschapsrecht verenigbare maatregelen te nemen ter verzekering van de goede werking van de zoetmiddelenmarkt.

2. Na dat arrest heeft de Raad, op 25 juli 1979, zonder het formele advies van het Parlement te hebben afgewacht, op grondslag van een desbetreffend voorstel van de Commissie dat op 19 maart 1979 voor advies aan het Parlement was toegezonden, de wijzigingsverordening nr. 1293/79 vastgesteld (PB L 162 van 1979, blz. 10, gerectificeerd in L 176, blz. 37, bijlage). In de preambule van verordening nr. 1293/79 komt echter wel de vermelding voor „gezien de raadpleging van het Parlement". De verordening is krachtens artikel 5 ervan op 1 juli 1979 in werking getreden

3. Bij verordening nr. 1293/79 is verordening nr. 1111/77 met inaanmerkingneming van 's Hofs arrest van 25 oktober 1978 gewijzigd. Op grond van de overweging dat de meest geschikte methode ter voorkoming van ongelijke behandeling tussen suikerproducenten en isoglucoseproducenten was, de produktie van isoglucose te onderwerpen aan voorschriften die soortgelijke verplichtingen inhielden als die welke tot 30 juni 1980 voor de produktie van suiker golden, is bij verordening nr. 1293/79 bij wege van tijdelijke maatregel, tot aan die datum onder meer een *quotaregeling voor de isoglucoseproduktie* ingevoerd (zesde overweging van de considerans). De toepassingsmodaliteiten en de wijze van vaststelling van de quota zijn in de zevende overweging besproken. In de achtste overweging komt de noodzaak ter sprake van de vaststelling van een bijzonder produktieheffingsbedrag voor isoglucose.

Deze verschillende overwegingen vonden hun neerslag in artikel 3 van de verordening, waarbij in verordening nr. 1111/77 na artikel 7 de volgende titel is opgenomen:

„TITEL II

*Quotaregeling*

Artikel 8

1. Artikel 9 is van toepassing voor de periode van 1 juli 1979 tot en met 30 juni 1980.

2. De Raad stelt vóór 1 januari 1980, volgens de procedure van artikel 43, lid 2, van het Verdrag, de regeling vast die met ingang van 1 juli 1980 van toepassing is.

Artikel 9

1. Aan ieder in de Gemeenschap gevestigd bedrijf dat isoglucose produceert, wordt een basisquotum toegekend voor de in artikel 8, lid 1, genoemde periode.

Onverminderd lid 3 is het basisquotum van ieder betrokken bedrijf gelijk aan het tweevoud van zijn uit hoofde van deze verordening geconstateerde isoglucoseproduktie voor de periode van 1 november 1978 tot en met 30 april 1979.

2. Aan ieder bedrijf waarvoor een basisquotum is vastgesteld, wordt ook een maximumquotum toegekend dat gelijk is aan haar basisquotum vermenigvuldigd met een coëfficiënt. Deze coëfficiënt is dezelfde als die welke krachtens artikel 25, lid 2, tweede alinea, van Verordening (EEG) nr. 3330/74 is vastgesteld voor de periode van 1 juli 1979 tot en met 30 juni 1980.

3. Het in lid 1 bedoelde basisquotum wordt in voorkomend geval zodanig gewijzigd dat het overeenkomstig lid 2 vastgestelde maximumquotum

— niet hoger is dan 85 %

— niet lager is dan 65 %

van de jaarlijkse technische produktiecapaciteit van het betrokken bedrijf.

4. De uit hoofde van de leden 1 en 3 vastgestelde basisquota staan voor ieder bedrijf vermeld in bijlage II.

5. Aan isoglucoseproducerende bedrijven die gedurende het in lid 1, tweede alinea, vermelde tijdvak niet hebben geproduceerd, maar waarvan wordt geconstateerd dat zij in het in artikel 8, lid 1, bedoelde tijdvak een continue produktie hervatten, wordt een basisquotum toegekend dat gelijk is aan de grootste omvang van hun produktie in één van de volgende tijdvakken:

— 1 augustus 1976 - 31 juli 1977,

— 1 juli 1977 - 30 juni 1978.

Aan deze zelfde bedrijven wordt een maximumquotum toegekend dat wordt vastgesteld overeenkomstig lid 2.

6. Er wordt een basisquotum vastgesteld voor de bedrijven die in het in artikel 8, lid 1, bedoelde tijdvak met een continue produktie van isoglucose van start gaan, binnen de grenzen van een communautaire reserve die gelijk is aan 5 % van het totaal van de basisquota die zijn vastgesteld overeenkomstig lid 1.

7. De tijdens de in artikel 8, lid 1, bedoelde periode geproduceerde hoeveelheid isoglucose die

— het maximumquotum van het bedrijf overschrijdt of

— is geproduceerd door een bedrijf waaraan geen basisquotum is toegekend

mag niet op de interne markt van de Gemeenschap worden afgezet en moet zon-

der toepassing van artikel 4 onbewerkt naar derde landen worden uitgevoerd.

8. Voor de geproduceerde hoeveelheid isoglucose welke ligt tussen het basisquotum en het maximumquotum, leggen de Lid-Staten de betrokken isoglucosefabrikant een produktieheffing op.

Voor de in artikel 8, lid 1 bedoelde periode is de produktieheffing voor isoglucose gelijk aan het deel van de overeenkomstig artikel 28 van Verordening (EEG) nr. 3330/74 voor het verkoopseizoen voor suiker 1979/1980 vastgestelde produktieheffing voor suiker dat ten laste van de suikerfabrikanten blijft.

9. De Raad kent met gekwalificeerde meerderheid van stemmen op voorstel van de Commissie de in de leden 5 en 6 bedoelde quota toe en stelt voor zover nodig de algemene voorschriften voor de toepassing van dit artikel vast.

10. De toepassingsbepalingen van dit artikel, die met name voorzien in de heffing van een bedrag op de in lid 7 bedoelde hoeveelheid isoglucose die niet onbewerkt is uitgevoerd gedurende de in artikel 8, lid 1, bedoelde periode, alsmede het bedrag van de produktieheffing bedoeld in lid 8, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 12."

Bij artikel 4 van de verordening is aan verordening nr. 1111/77 een bijlage II toegevoegd, luidende als volgt:

*„BIJLAGE II*

| Bedrijf | Adres hoofdvestiging | Basisquotum in ton, uitgedrukt in droge stof |
|---|---|---|
| Maizena GmbH | 2000 Hamburg 1, Postfach 1000 | 28 000 |
| Amylum NV | Opzichterstraat 49, 1020 Brussel | 56 667 |
| Roquette Frères SA | 17, Boulevard Vauban, 59000 Lille | 15 887 |
| SPAD | 15063 Cassano Spinola, Alessandria, Casella postale 1 | 5 863 |
| Fabbrichi riunite Amido glucosio destrina, SpA | Piazza Erculea 9, Milano | 10 706 |
| Tunnel Refineries Ltd | Thames Bank House, Greenwich London SE10 0PA | 21 696" |

4. Bij arresten, op 29 oktober 1980, onderscheidenlijk gewezen in de zaken 138/79 (Roquette, Jurispr. 1980, blz. 3333) en 139/79 (Maïzena, Jurispr. 1980, blz. 3393), heeft het Hof verordening nr. 1293/79 wegens schending van wezenlijke vormvoorschriften nietig verklaard: de verordening was vastgesteld zonder raadpleging van het Parlement, zoals vereist bij artikel 43 EEG-Verdrag. Evenwel heeft het Hof alle middelen ten gronde tegen de bij die verordening ingevoerde produktiequotaregeling, en in het bijzonder de middelen te-

gen de vaststelling van de basisquota van verzoekster in beide zaken verworpen.

5. Tijdens de behandeling van de zaken 138/79 en 139/79 stelde de Raad verordening nr. 1592/80 van 24 juni 1980 (PB L 160 van 1980, blz. 12) vast, waarbij de regeling inzake de produktiequota voor isoglucose, vervat in artikel 9 van verordening nr. 1111/77 (zoals gewijzigd bij verordening nr. 1293/97), voor de periode van 1 juli 1979 tot en met 30 juni 1980 van toepassing werd verklaard; voorts bepaalde hij dat voor die periode het basisquotum van iedere isoglucoseproducerende onderneming gelijk was aan het van 1 juli 1979 tot en met 30 juni 1980 toegepaste basisquotum (artikel 2).

*B — Het procesverloop en daarmee samenhangende gebeurtenissen*

1. Bij op 21 augustus 1980 ter griffie van het Hof ingeschreven verzoekschrift heeft de vennootschap naar Frans recht, Roquette Frères, die in haar fabriek te Lestrem (Pas-de-Calais) onder meer isoglucose vervaardigt, het Hof verzocht om ongeldigverklaring van de bepaling van verordening nr. 1592/80 houdende verlenging van de quotaregeling, die is vervat in de gewijzigde verordening nr. 1111/77 en in bijlage II van deze verordening waarin verzoeksters produktiequotum voor de periode van 1 juli 1980 tot en met 30 juni 1981 wordt vastgesteld.

2. Bij op 8 november 1980 ter griffie van het Hof ingeschreven document, getiteld „aanvulling op het inleidend verzoekschrift", vorderde verzoekster dat de Raad in de kosten zou worden verwezen.

3. Bij beschikking van het Hof van 17 december 1980 is de Commissie toestemming verleend te interveniëren ter ondersteuning van de conclusies van de Raad. Evenwel heeft de Commissie om de hierna aangegeven redenen, afgezien van het maken van schriftelijke opmerkingen ten gronde.

4. Blijkbaar bevreesd dat de produktiequota voor het verkoopseizoen 1980/1981 door het Hof nietig zouden worden verklaard, omdat zij waren vastgesteld door een verwijzing naar verordening nr. 1293/79 (vergelijk eerste overweging van de considerans van verordening nr. 1592/80), die bij voornoemde arresten van 29 oktober 1980 was nietig verklaard, stelde de Raad op *10 februari 1981* de twee volgende verordeningen vast:

a) *verordening nr. 387/81* houdende wijziging van verordening nr. 1111/77 tot vaststelling van de gemeenschappelijke bepalingen voor isoglucose (PB L 44 van 1981, blz. 1), waarbij door een verwijzing naar de bepalingen van verordening nr. 1111/77, met name de produktiequotaregeling *met terugwerkende kracht tot 1 juli 1979* wederom is ingevoerd. Opgemerkt zij, dat de Raad ditmaal wel het advies van het Parlement had ontvangen (advies van 9 februari 1981);

b) *verordening nr. 388/81* tot wijziging van verordening nr. 1592/80 (PB L 44 van 1981, blz. 4), welke verordening blijkens de tweede overweging van de considerans van verordening nr. 388/81 is vastgesteld „ten einde alle onzekerheid omtrent de wettigheid van verordening nr. 1592/80 weg te nemen". Met het oog daarop bepaalt artikel 1 van verordening nr. 388/81, dat artikel 2 van verordening nr. 1592/80 verwijst naar artikel 9 van verordening nr. 1111/77 in zijn bij verordening nr. 387/81 gewijzigde

versie. Volgens artikel 2 van de nieuwe verordening is zij *van toepassing* vanaf 1 juli 1980. Ook in dit geval heeft het Parlement vooraf, op 9 februari 1981, advies uitgebracht.

5. In zijn op 10 maart 1981 ter griffie van het Hof ingeschreven conclusie van dupliek droeg de Raad een nieuw middel voor in de zin van artikel 42, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering: hij betoogde, dat door de publikatie van de verordeningen nrs. 387/81 en 388/81 in het Publikatieblad de grond aan verzoeksters vordering tot nietigverklaring was komen te ontvallen.

6. Bij aanvullende memorie, op 13 april 1981 ingeschreven ter griffie van het Hof, heeft verzoekster geantwoord op het nieuwe middel dat de Raad in zijn conclusie van dupliek had voorgedragen.

7. Tijdens de schriftelijke behandeling heeft de Commissie, interveniënte, geen schriftelijke opmerkingen ten gronde ingediend. Zij verklaart zich geheel aan te sluiten bij het betoog van de Raad (brief van 16 maart 1981) en behoudt zich het recht voor, uitsluitend tijdens de mondelinge behandeling opmerkingen te maken.

8. Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

## II — Conclusies van partijen

In haar inleidend verzoekschrift concludeert *verzoekster* dat het den Hove behage:

— de bepaling van verordening nr. 1592/80 van 24 juni 1980, waarbij de in de gewijzigde verordening nr. 1111/77 en haar bijlage II vervatte regeling wordt verlengd en het voor de periode van 1 juli 1980 tot en met 30 juni 1981 vastgestelde quotum voor de produktie van isoglucose van toepassing wordt verklaard voor de periode van 1 juli 1980 tot en met 30 juni 1981, te harer aanzien ongeldig te verklaren.

Bij op 7 november 1980 ter griffie van het Hof neergelegd document, getiteld „aanvulling op het inleidend verzoekschrift", vordert verzoekster veroordeling van de Raad in de kosten.

In zijn verweerschrift vraagt de *Raad* het Hof, de door verzoekster tegen verordening nr. 1592/80 ingestelde vordering tot nietigverklaring ongegrond te verklaren en verzoekster in de kosten te verwijzen.

Volgens de Raad is verzoeksters vordering tot betaling van de kosten te laat ingediend, valt zij derhalve onder de werkingssfeer van met name de artikelen 173 EEG-Verdrag en 42 van het Reglement voor de procesvoering en is zij uit hoofde van deze artikelen niet-ontvankelijk.

In repliek neemt *verzoekster* geen formele conclusies, doch verwerpt zij de kritiek van de Raad met betrekking tot de ontvankelijkheid van de vordering hem in de kosten te verwijzen. Immers, artikel 173 EEG-Verdrag beperkt wel de mogelijkheid om nietigverklaring van een onregelmatige handeling te vorderen tot een termijn van twee maanden, maar niet die van een vordering tot verwijzing in de kosten. Anderzijds betreft artikel 42 van het Reglement voor de procesvoering enkel de nieuwe middelen en is de vordering tot verwijzing in de kosten geen nieuw middel.

In dupliek verzoekt de *Raad* het Hof, verzoeksters vordering tot nietigverkla-

ring wegens rechtsmisbruik te verwerpen, zonder het door verzoekster opgeworpen middel te onderzoeken. Dit nieuwe middel is — aldus de Raad — gebaseerd op artikel 42, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering. Subsidiair verzoekt hij het Hof, de litigieuze vordering ongegrond te verklaren; in elk geval verzoekt de Raad het Hof, verzoekster in de kosten te verwijzen.

## III — Middelen en argumenten van partijen

*Verzoekster* betoogt in haar verzoekschrift, dat de Raad nogmaals het advies waarom hij het Parlement had verzocht, niet heeft afgewacht alvorens verordening nr. 1592/80 vast te stellen. Aan het begin van deze verordening noemt de Raad het „advies van het Europees Parlement" en in de tekst wordt verwezen naar een noot onderaan de bladzijde, luidende: PB C 97 van 21. 4. 1980, blz. 33. Blijkens dit Publikatieblad correspondeert deze verwijzing echter met het begin van een lange, door het Parlement op 26 maart 1980 aangenomen resolutie betreffende het advies van het Parlement inzake

„I — de mededeling van de Commissie van de Europese Gemeenschappen aan de Raad inzake de bijstelling van de gemeenschappelijke landbouwpolitiek met het oog op een beter evenwicht van de markten en een betere uitgavenbewaking

II — de voorstellen van de Commissie van de Europese Gemeenschappen aan de Raad voor de vaststelling van de prijzen voor bepaalde landbouwprodukten en sommige daarmee samenhangende maatregelen

over de monetaire compenserende bedragen."

Hieruit kan dus worden opgemaakt dat het Parlement niet is geraadpleegd over de tekst van verordening nr. 1592/80; verder blijkt uit de door de Raad opgenomen verwijzing naar het advies van het Parlement, dat hij daarmee een dwingend voorschrift heeft in acht willen nemen, doch zonder dat deze verwijzing enige reële inhoud heeft.

In deze omstandigheden kan niet worden geacht te zijn voldaan aan het vereiste van artikel 43 EEG-Verdrag.

*Ten gronde* herhaalt verzoekster slechts het door haar in zaak 138/79 ontwikkelde betoog.

De *Raad* merkt in zijn verweerschrift op, dat onder III van de voorstellen tot bijstelling van de gemeenschappelijke landbouwpolitiek (PB C 60 van 1980) was opgenomen het „voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad, houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sectoren suiker en isoglucose".

Dit voorstel was in de eerste plaats bedoeld ter vervanging van de bestaande basisverordening „suiker" (verordening nr. 3330/74), aangezien de bij die verordening toegestane quotaregeling op 1 juli 1980 zou komen te vervallen.

In haar voorstel had de Commissie voor een periode van 5 jaar in een quotaregeling voor zowel suiker als isoglucose voorzien; daarbij waren enige belangrijke wijzigingen in de regeling aangebracht en waren met name de quota voor suiker en voor isoglucose verlaagd. Voor het overige was de voorgestelde regeling min of meer gelijk aan die welke reeds in de sector suiker en isoglucose werd toegepast.

Over dat voorstel heeft het Parlement advies uitgebracht (PB C 97 van 1980). In dit nogal uitvoerige advies omtrent

het in de komende jaren door de Gemeenschap te voeren suikerbeleid, sprak het Parlement zich uit tegen verlaging van de quota (punt 49) en verzocht het de Commissie, de toen van kracht zijnde regeling te handhaven (punt 50); tenslotte verzocht het de regeling voor isoglucose aan te passen aan de marktordening voor suiker (punt 53).

Door het Parlement is dus een zeer uitgebreid advies uitgebracht.

Zo verzoekster met het door haar aangevoerde middel inzake vormgebreken wilde zeggen dat de tekst van de uiteindelijk aanvaarde verordening niets gemeen had met het voorstel van de Commissie, zodat er geen werkelijke raadpleging had plaatsgevonden, dan is volgens de Raad ook deze stelling onjuist.

Immers, na ontvangst van het advies van het Parlement heeft de Raad, die niet onmiddellijk tot verlaging van de quota meende te kunnen besluiten, er de voorkeur aan gegeven, de bestaande regeling (verordening nr. 3330/74 voor suiker en verordening nr. 1111/77, zoals gewijzigd in 1979 voor isoglucose) nog voor een verkoopseizoen te verlengen, zulks in afwachting van de vaststelling van de toekomstige regeling (zie de derde en vierde overweging van de considerans van verordening nr. 1592/80).

Het Parlement is dus geraadpleegd over een voorstel van de Commissie betreffende de sector suiker en isoglucose; dit voor vijf jaar geldende voorstel voorzag in een verlaging van de quota; het Parlement heeft zich tegen deze verlaging uitgesproken, en de Raad heeft niet onmiddellijk tot verlaging willen besluiten en heeft er de voorkeur aan gegeven de bestaande regeling gedurende een jaar te verlengen. Zulks is geschied door aanvaarding van een voorstel dat de Commissie overeenkomstig artikel 149 EEG-Verdrag had gewijzigd. Dat was verordening nr. 1592/80.

De Raad heeft dus een regeling vastgesteld als door het Parlement was voorgestaan en die niet wezenlijk afweek van het advies van het Parlement, en hij heeft deze, in afwachting van een definitieve beslissing, voor een kortere periode vastgesteld.

Het middel inzake vormgebreken dient dus in elk geval te worden verworpen.

De Raad verwerpt alle middelen ten gronde om dezelfde redenen als uiteengezet in zaak 138/79.

In repliek voert *verzoekster* een *nieuw middel* aan, dat is gebaseerd op een novum, namelijk de arresten van het Hof van 29 oktober 1980, waarbij verordening nr. 1293/80 nietig is verklaard.

Zij betoogt dat verordening nr. 1592/80, voor zover zij verordening nr. 1293/79 verlengt, even nietig is als deze laatste verordening. Haar onregelmatigheid vloeit noodzakelijkerwijze en zelfs automatisch voort uit de bij genoemd arrest vastgestelde onregelmatigheid.

Voor wat de ontvankelijkheid van dit middel betreft, stelt verzoekster dat aan de voorwaarden van artikel 42, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering is voldaan.

*Aangaande het advies van het Parlement* houdt verzoekster staande, dat het Parlement nooit over een voorstel tot verlenging van de vroegere regeling is geraadpleegd. Dit blijkt zowel uit de in PB C 97 van 1980 gepubliceerde teksten als

uit het antwoord van de Raad op een door het Hof ter terechtzitting in zaak 138/79 gestelde vraag.

Verzoekster verklaart tenslotte, dat zij de voorheen door haar aangevoerde middelen ten gronde niet meer handhaaft, althans voor zover ten aanzien van deze middelen reeds stelling is genomen in de arresten van het Hof van 29 oktober 1980.

In dupliek betoogt de *Raad*, dat door publikatie van de verordeningen nrs. 378/81 en 388/81 — beide door de Raad vastgesteld zonder de desbetreffende voorstellen van de Commissie te wijzigen en na het advies van het Parlement van 9 februari 1981 — aan verzoeksters vordering tot nietigverklaring de grond is komen te ontvallen.

Bovendien is hij van mening, dat het onderhavige geval veel gelijkenis vertoont met dat waarover het Hof zich heeft uitgesproken in zaak 243/78 (Simmenthal, Jurispr. 1980, blz. 593, r.o. 9), zodat een verdere voortzetting van de onderhavige procedure kan worden aangemerkt als misbruik van procesrecht (idem, r.o. 11). Het Hof dient de vordering om die reden dan ook te verwerpen, zonder verzoeksters middelen ook maar te onderzoeken.

Dit nieuwe middel is gebaseerd op artikel 42, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering.

Het door de Raad ontwikkelde betoog is voor het overige gericht op verwerping van het beroep, zowel formeel als ten gronde.

In haar aanvullende memorie verklaart *verzoekster* onder meer, dat de situatie in het onderhavige geval in werkelijkheid volkomen afwijkt van die in de zaak-Simmenthal. Hooguit zou sprake kunnen zijn van een geval waarin het geding zonder voorwerp is geraakt. Verzoekster ziet dan ook geen enkele reden om afstand te doen van instantie. Wel verklaart zij, zich te refereren aan het oordeel van het Hof ten aanzien van de vraag of het geding in het onderhavige geval al dan niet zonder voorwerp is geraakt.

In elk geval vordert verzoekster, dat de Raad in de kosten wordt verwezen.

## IV — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 8 juli 1981 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door de vennootschap Roquette Frères, vertegenwoordigd door M. Veroone, en door de Raad, vertegenwoordigd door D. Vignes. De advocaat-generaal heeft aan het einde van de terechtzitting conclusie genomen.

# In rechte

1 Bij verzoekschrift ingekomen ter griffie van het Hof op 21 augustus 1980, heeft de vennootschap naar Frans recht Roquette Frères krachtens artikel 173, tweede alinea, EEG-Verdrag beroep ingesteld tot gedeeltelijke nietigverklaring van verordening nr. 1592/80 van de Raad van 24 juni 1980 houdende toepassing van de regeling inzake de produktiequota in de sectoren suiker en isoglucose voor de periode van 1 juli 1980 tot en met 30 juni 1981 (PB L 160 van 1980, blz. 12). Inzonderheid vordert verzoekster, dat het Hof

artikel 2 en bijlage II van deze verordening ongeldig zou verklaren. De eerste alinea van dit artikel verlengt de produktiequotaregeling voor isoglucose, die bij verordening nr. 1293/79 van 25 juni 1979 (PB L 162 van 1979, blz. 10, gerectificeerd in PB L 176 van 1970, blz. 37) voor de periode van 1 juli 1979 tot en met 30 juni 1980 was ingevoegd in verordening nr. 1111/77 van de Raad van 17 mei 1977 tot vaststelling van de gemeenschappelijke bepalingen voor isoglucose (PB L 134 van 1977, blz. 4). Naar luid van de tweede alinea van genoemd artikel is voor de periode van 1 juli 1980 tot en met 30 juni 1981 het basisquotum voor iedere isoglucoseproducerende onderneming gelijk aan het voor de periode van 1 juli 1979 tot en met 30 juni 1980 toegepaste basisquotum.

2 Opgemerkt zij, dat 's Raads verordening nr. 1592/80 is vastgesteld tijdens de procedure die heeft geleid tot 's Hofs arresten van 29 oktober 1980 (zaak 138/79, Roquette, en zaak 139/79, Maizena, Jurispr. 1980, blz. 3333 en 3393), waarin verordening nr. 1293/79 werd nietigverklaard op grond dat zij was vastgesteld zonder de bij artikel 43 EEG-Verdrag vereiste raadpleging van het Parlement. In die arresten verwierp het Hof evenwel alle middelen die ten gronde waren aangevoerd tegen de bij die verordening ingevoerde produktiequotaregeling voor isoglucose, en in het bijzonder de middelen aangevoerd tegen de vaststelling van de basisquota van verzoeksters in beide zaken.

3 In haar verzoekschrift betoogt verzoekster, dat de Raad verordening nr. 1592/80 heeft vastgesteld zonder het advies van het Parlement te hebben ontvangen. Ten gronde beperkt zij zich tot een herhaling van het door haar in zaak 138/79 ontwikkelde betoog, dat door het Hof reeds is verworpen in het in voornoemde zaak gewezen arrest. In repliek stelt zij bovendien, dat verordening nr. 1592/80, voor zover zij enkel verordening nr. 1293/79 verlengt, even nietig is als laatstgenoemde verordening. Haar onregelmatigheid zou een noodzakelijk gevolg zijn van de in dat arrest vastgestelde onregelmatigheid. Tenslotte verklaart zij de in haar verzoekschrift aangevoerde middelen ten gronde niet meer te handhaven.

4 Opgemerkt zij, dat de Raad op 10 februari 1981, toen de onderhavige zaak bij het Hof aanhangig was, na op 4 februari 1981 het advies van het Parlement te hebben ontvangen, de twee volgende verordeningen heeft vastgesteld:

a) *verordening nr. 387/81* houdende wijziging van verordening nr. 1111/77 tot vaststelling van de gemeenschappelijke bepalingen voor isoglucose (PB L 44 van 1981, blz. 1), waarbij door een verwijzing naar de bepalingen van verordening nr. 1111/77 de produktiequotaregeling *met terugwerkende kracht tot 1 juli 1979* wederom werd ingevoerd;

b) *verordening nr. 388/81* tot wijziging van verordening nr. 1592/80 (PB L 44 van 1981, blz. 4), die blijkens de tweede overweging van de considerans is vastgesteld „teneinde alle onzekerheid omtrent de wettigheid van verordening nr. 1592/80 weg te nemen". Met het oog daarop bepaalt artikel 1 van verordening nr. 388/81, dat artikel 2 van verordening nr. 1592/80 verwijst naar artikel 9 van verordening nr. 1111/77 in zijn bij verordening nr. 387/81 gewijzigde versie. Volgens artikel 2 van verordening nr. 388/81 is deze *van toepassing vanaf 1 juli 1980.*

5 In dupliek heeft de Raad een nieuw middel in de zin van artikel 42 van het Reglement voor de procesvoering voorgedragen, inhoudende dat door de vaststelling van beide vorenbedoelde verordeningen de grond aan het geding was ontvallen. Voorts zou verzoekster geen belang meer hebben bij haar vordering en zou voortzetting van de onderhavige procedure als rechtsmisbruik kunnen worden aangemerkt.

6 In antwoord op het nieuwe middel van de Raad verklaarde verzoekster in een aanvullende memorie, dat zij geen afstand van instantie wenste te doen, doch zich refereerde aan het oordeel van het Hof ten aanzien van de vraag of een beslissing in deze zaak noodzakelijk is.

7 Haar beroep in de onderhavige zaak handhavend, heeft verzoekster bij verzoekschrift, ingeschreven ter griffie van het Hof op 7 mei 1981, beroep ingesteld tot nietigverklaring van de verordeningen nrs. 387/81 en 388/81 van de Raad. Bij arrest van 30 september 1982 heeft het Hof dit beroep tot nietigverklaring verworpen.

8 Gelet op het voorgaande, moet worden vastgesteld dat verzoekster geen belang meer heeft bij een eventuele nietigverklaring van verordening nr. 1592/80, aangezien de bepalingen welker nietigverklaring zij wenst, inmiddels door een nieuwe verordening zijn bekrachtigd en het door verzoekster

tegen deze verordening ingestelde beroep tot nietigverklaring bij voornoemd arrest is verworpen.

9 Mitsdien behoeft in deze zaak niet te worden beslist.

Kosten

10 Volgens artikel 69, paragraaf 5, van het Reglement voor de procesvoering beslist het Hof, wanneer het geding zonder voorwerp is geraakt, vrijelijk ten aanzien van de proceskosten.

11 Had verzoekster na kennisneming van de wijzigingen die bij de twee verordeningen van 10 februari 1981 in de onderhavige verordening zijn aangebracht, afstand gedaan van instantie, dan waren er termen aanwezig geweest om vast te stellen dat haar afstand door het optreden van de Raad gerechtvaardigd was, en om de Raad in de kosten te verwijzen.

12 Uit 's Hofs arrest in zaak 110/81 blijkt evenwel dat de door verzoekster tot staving van het onderhavige beroep aangevoerde onregelmatigheid, zelfs indien zij zou komen vast te staan, door de vaststelling van verordening nr. 388/81 is gedekt. Verzoekster had er dus geen belang meer bij, de procedure voort te zetten.

13 Gelet op het voorgaande, lijkt het billijk dat elke partij haar eigen kosten draagt.

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende, verstaat:

1. **Er behoeft in deze zaak niet te worden beslist.**

**2. Elk der partijen zal haar eigen kosten dragen.**

Mertens de Wilmars O'Keeffe Everling Chloros

Pescatore Mackenzie Stuart Vosco Koopmans Due

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 19 oktober 1982.

De griffier

P. Heim

De president

J. Mertens de Wilmars

## CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL G. REISCHL VAN 8 JULI 1981 [1]

*Mijnheer de President,*
*mijne heren Rechters,*

In de onderhavige zaak is het geding zonder voorwerp geraakt, zodat het Hof van Justitie volgens artikel 69, paragraaf 5, van het Reglement voor de procesvoering vrijelijk ten aanzien van de proceskosten beslist.

Bij de beoordeling van de kansen van het beroep in zijn huidige stand resteert eigenlijk nog slechts één enkel middel, namelijk de stelling dat de litigieuze verordening is vastgesteld zonder de voorgeschreven raadpleging van het Parlement. Ik geloof niet dat dit middel gegrond is, want weliswaar heeft het Parlement zich niet over deze specifieke verordening uitgesproken, doch wel over het voorstel voor een verordening die een quotaregeling voor vijf jaar zou bevatten. Mijns inziens ligt in de omstandigheid dat het Parlement heeft ingestemd met een ruimere nieuwe regeling, ook de toestemming vervat tot verlenging van de betrokken oude regeling. Verder is van belang dat het Parlement, dat in de eerste zaak (arrest van 29 oktober 1980, zaak 138/79, Roquette Frères) heeft geïntervenieerd, zulks in deze zaak niet heeft gedaan. Ik geloof dat ook het Parlement van mening is dat aan zijn rechten in casu geen afbreuk is gedaan.

Het beroep is mijns inziens dan ook ongegrond. Desondanks zou ik het Hof willen voorstellen de kosten te compenseren, dus te verstaan dat elk der partijen haar eigen kosten zal dragen.

1 — Vertaald uit het Duits.